

ADATVÉDELMI RENDELET (GDPR) ISKOLAPSZICHOLOGIAI KONZEKVENCIÁI

KOVÁCS KATINKA

2018. 06. 12.

GDPR

- Ki hallott már róla?

- Ki kapott ezzel kapcsolatban hírlevelet, tájékoztatást?
- Ki olvasta a rendeletet (EU 2016/679)?
- Ki foglalkozott már személyesen az iskolapszichológusi tevékenység GDPR-nak való megfelelésével?
- Ki kapott tájékoztatást a munkáltatójától a SAJÁT adatainak kezelésével kapcsolatban?
- Van-e köztünk adatvédelmi szakjogász, vagy bárki, aki a NAIH-nál dolgozik esetleg?

MI AZ A GDPR? GENERAL DATA PROTECTION REGULATION – ÁLTALÁNOS ADATVÉDELMI RENDELET

A GDPR az Európai Parlament és a Tanács 2016/679 rendelete, célja a személyes adatok védelmének erősítése.

2018. május 25-től kötelezően alkalmazandó a személyes adatoknak az Unióban tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelők vagy adatfeldolgozók tevékenységeivel összefüggésben végzett adatkezelésére. A rendelet hatálya a „háztartási” adatkezelésen kívül minden adatkezelésre vonatkozik. Papír alapúra, és számítógépen tároltakra egyaránt.

MI VOLT A GDPR ELŐTT? INFOTV. (2011. ÉVI CXII.)

AMIBEN A GDPR SZIGORÚBB (PÉLDÁK)

- Magasabb bírságok (20 m ft helyett 10 m euro!)
- Adatvédelmi felelőst jelöl ki mindenhova
- Korlátozza a hozzájárulás nélküli profilalkotást
- A GDPR rendelet közvetlenül alkalmazandó a tagországokban

AMIBEN A GDPR ENYHÉBB (PÉLDÁK)

- a különleges adatok kezeléséhez az írásbeli hozzájárulás helyett csak kifejezett hozzájárulást követel meg;
- az előzetes tájékoztatást nem az adatkezelés megkezdése előtt kell megadni, hanem elegendő legkésőbb az adatok megszerzésének időpontjában

AMI EZELŐTT IS ÍGY VOLT (KELLETT VOLNA, HOGY LEGYEN...)

- célhoz kötöttség elve (személyes adatot csak előre meghatározott céllal kezeljük)
- korlátozott tárolhatóság elve (a cél megvalósulásáig)
- adat takarékoság és alapértelmezett adatvédelem elve (csak ami feltétlenül szükséges)
- Tisztesség és jogszerűség elve
- Pontosság, előzetes tájékoztatás elve,
- az érintetteknek ugyanúgy kérésükre tájékoztatást kell adni adataik kezeléséről
- A jogosultakat ugyanazok a jogorvoslati jogok illetik meg, mint a magyar törvény alapján: tiltakozhatnak adataik kezelésével szemben (tiltakozás joga), kérhetik azok törlését (feledés joga), helyesbítését és zárolását.

AMI EZELŐTT IS ÍGY VOLT (KELLETT VOLNA, HOGY LEGYEN...)

- a magyar vállalkozásoknak az adatkezelés megkezdése előtt, már az adatkezelési eljárások kidolgozásakor az adatbiztonságról gondoskodniuk, úgy ebben a kötelezettségükben ezután sem lesz változás, hiszen a magyar Infotv. ezt a követelményt is tartalmazta (privacy by design elve)
- az adatkezelőnek az adatvédelmi incidensekkel kapcsolatban nyilvántartási, értesítési és hatósági bejelentési kötelezettsége van, amely a magyar jogban eddig is létezett a legutolsó Infotv. módosítás óta (adatvédelmi incidenskezelés).

AZ ÚJDONSÁGOK

- Elszámoltathatóság elve: az adatkezelő felelős az adatkezelés elveinek betartásáért (és igazolnia is kell)
- Új fogalmak: profilalkotás, genetikai, biometrikus és egészségügyi adat, adatvédelmi hatásvizsgálat

AMI TAGÁLLAMI KÉZBEN MARAD

- munkaviszonyral kapcsolatos adatkezelés
- gyermekek személyes adatainak információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokkal kapcsolatos adatkezelési szabályai (például mobilapplikációk által kezelt kiskorúak adatai)
- jolly joker szabályként pedig általánosságban minden olyan kérdésben, amelyet nem szabályoz a rendelet

SZEMELVÉNYEK A RENDELETBŐL...

- (32) az adatkezelésre csak akkor kerülhet sor, ha az érintett egyértelmű megerősítő cselekedettel, például írásbeli – ideértve az elektronikus úton tett –, vagy szóbeli nyilatkozattal önkéntes, konkrét, tájékoztatáson alapuló és egyértelmű hozzájárulását adja a természetes személyt érintő személyes adatok kezeléséhez.

SZEMELVÉNYEK A RENDELETBŐL...

- (33) Gyakran nem lehetséges a tudományos kutatási célú személyesadat-kezelés célját az adatgyűjtés időpontjában teljes mértékben azonosítani. Ezért lehetővé kell tenni az érintettek számára, hogy a tudományos kutatás bizonyos területeire vonatkozóan hozzájárulásukat adják az adatkezeléshez, betartva a tudományos kutatásokra vonatkozó, elismert etikai előírásokat. Az érintettek számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy – annyiban, ha a célok ezt lehetővé teszik – csak egyes kutatási területekre vagy a kutatási projekteknek csupán bizonyos részeire vonatkozóan adjanak hozzájárulást.

SZEMELVÉNYEK A RENDELETBŐL...

- (38) A gyermekek személyes adatai különös védelmet érdemelnek, mivel ők kevésbé lehetnek tisztában a személyes adatok kezelésével összefüggő kockázatokkal, következményeivel és az ahhoz kapcsolódó garanciákkal és jogosultságokkal. Ezt a különös védelmet főként a gyermekek személyes adatainak olyan felhasználására kell alkalmazni, amely marketingcélokat, illetve személyi vagy felhasználói profilok létrehozásának célját szolgálja, továbbá a gyermekek személyes adatainak a közvetlenül a részükre nyújtott szolgáltatások igénybevétele során történő gyűjtésére. A közvetlenül a gyermek részére nyújtott megelőzési és tanácsadási szolgáltatások esetében nincs szükség a szülői felügyelet gyakorlójának hozzájárulására.

LEHETSÉGES UTAK - ANONIMIZÁLÁS

- Az adatvédelem elveit az anonim információkra nem kell alkalmazni, nevezetesen olyan információkra, amelyek nem azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkoznak, valamint az olyan személyes adatokra, amelyeket olyan módon anonimizáltak, amelynek következtében az érintett nem vagy többé nem azonosítható. Ez a rendelet ezért nem vonatkozik az ilyen anonim információk kezelésére, a statisztikai vagy kutatási célú adatkezelést is ideértve.
- Fontos szempont és elvárás az anonimizációval kapcsolatban, hogy a kapcsolat ne legyen többé helyreállítható, azaz a természetes személy már nem azonosítható.

LEHETSÉGES UTAK - ÁLNEVESÍTÉS

- A személyes adatok álnevesítése csökkentheti az érintettek számára a kockázatokat, valamint segíthet az adatkezelőknek és az adatfeldolgozóknak abban, hogy az adatvédelmi kötelezettségeiknek megfeleljenek. Az álnevesített adatokra továbbra is alkalmazandóak az adatvédelmi szabályok, mert azok személyes adat jellegüket nem veszítik el.
- A GDPR alapján az **álnevesítés (pszeudonimizáció)** a személyes adatok olyan módon történő kezelése, amelynek következtében további információk felhasználása nélkül többé már nem állapítható meg, hogy a személyes adat mely konkrét természetes személyre vonatkozik, feltéve hogy az ilyen további információt külön tárolják, és technikai és szervezési intézkedések megtételével biztosított, hogy azonosított vagy azonosítható természetes személyekhez ezt a személyes adatot nem lehet kapcsolni.

LEHETSÉGES UTAK - IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐK MINTÁJÁRA ÚJ BEKEZDÉS A BELEEGYEZÉSI NYILATKOZATOKRA?

„Az iskolapszichológus a személyes adatokat az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, továbbá a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) szóló Európai Parlament és a Tanács 2016/679 Rendelete (2016. április 27.) rendelkezéseinek megfelelő módon kezeli. „

LEHETSÉGES UTAK – SZAKÉRTŐKTŐL, KIFEJEZETTEN AZ ISKOLAPSZICHOLOGUSI TERÜLETRE KÉRNI HIVATALOS IRATMINTÁKAT, ÁLLÁSFOGLALÁST

- Az iskolapszichológusok ugyanúgy személyes adatokat, és érzékeny adatokat kezelnek, mint a KLIK többi munkatársa. A munkáltatói jogkör gyakorlójának feladata és felelőssége az intézmény GDPR-nak való megfelelésének biztosítása.
- Az Iskolapszichológusi Módszertani Bázis, alapozva az eddig is fennálló kapcsolatra, kérhet tájékoztatást és iránymutatást az iskolapszichológusok által kezelt adatokra vonatkozóan a munkáltatótól, aki célszerűen ezt szakértőkre bízta.

2018.06.06 RÉSZLET A LEGFRISSEBB NAIH ÁLLÁSFOGLALÁSBÓL

A hozzájárulásnak az alábbi szempontoknak kell megfelelnie:

- **önkéntes:** ha tényleges választási lehetőség létezik, negatív jogkövetkezmény nélkül;
- **határozott és félreérthetetlen,** azaz kétséget kizáróan, igazolható módon a jogosult tevékeny módon, konkrétan meghatározott adatkezeléshez illetve adatkezelési műveletekhez járul hozzá, és nem egy blanketta elfogadó nyilatkozatot ír alá;
- **megfelelő tájékoztatáson alapul:** egyszerű, zsargon használata nélküli, érthető, figyelemfelkeltő szöveg, a rendszeres/átlag felhasználó számára érthetőnek kell lennie; az információt közvetlenül az egyénekhez kell eljuttatni, az nem elég, ha az információ elérhető valahol; a tájékoztatásnak jól láthatónak (betűtípus és betűméret), feltűnőnek és minden részletre kiterjedőnek kell lennie⁷.
- Mind a személyes adatok, mind a hozzájárulás beszerzése és kezelése során az adatkezelő köteles a személyes adatok megfelelő védelméről gondoskodni, az illetéktelenek általi megismeréstől megfelelő technikai megoldásokkal megvédeni.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

